

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-6021 din 17.10.2022

La nr. 372 din 04.10.2022

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (Codul de executare al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr.443/2014 - art.235 și Codul fiscal al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr.1163/1997 - art.53/4).

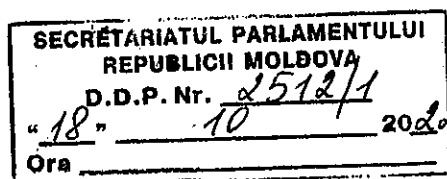
Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2022.10.17 19:48:36 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO22/8266 din 13.10.2022

la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (Codul de executare al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr.443/2014 - art. 235 și Codul fiscal al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 1163/1997 - art.53/4)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei anticorupție a fost plasat pe pagina web a Parlamentului la 04 octombrie 2022, fiind asigurat accesul părților interesate la materialele proiectului, pentru a putea lua

cunoștință și a prezenta sau expedia recomandări.

Spre efectuarea expertizei anticorupție, proiectul a fost transmis la 04 octombrie 2022. Prin urmare, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale prevăzute la art.11 alin.(2²) și art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă autorii au menționat că proiectul are drept scop crearea locurilor de muncă remunerate pentru persoanele aflate în custodia Administrației Naționale a Penitenciarelor, precum și asigurarea condițiilor ce permit antrenarea la muncă a unui număr cât mai mare de condamnați.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Codului de executare și a Codului fiscal, în ceea ce privește:

-) punerea în sarcina Administrației Naționale a Penitenciarelor asigurarea antrenării condamnaților în munci remunerate în penitenciare sau în afara acestora;
-) scutirea de plata impozitului pe venit a întreprinderilor care activează în penitenciare sau în afara acestora, care au cel puțin 70% din angajați persoane condamnate.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele persoanelor condamnate, privind obținerea condițiilor și posibilității accederii la muncă remunerată în locurile de detenție.

De asemenea, proiectul promovează interesele Guvernului, în ceea ce privește realizarea proceselor de reeducare a comportamentului infracțional prin antrenarea condamnaților la muncă remunerată și a celui de reabilitare a deținuților. Prin urmare, promovarea intereselor menționate supra nu este în detrimentul interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

În nota informativă sunt specificate: denumirea autorului, condițiile care au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, principalele prevederi ale proiectului, practica internațională în domeniu, fundamentarea economico-financiară, avizarea și consultarea publică a proiectului. Astfel, considerăm că nota informativă conține o justificare suficientă a necesității promovării proiectului de act normativ.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să

conține „e) fundamentarea economico-financiară”.

Implementarea în practică a normelor proiectului necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat pentru crearea locurilor de muncă pentru persoanele aflate în custodia Administrației Naționale a Penitenciarelor. Însă, nota informativă nu conține informații cu privire la evaluarea, cel puțin aproximativă, a cuantumului mijloacelor financiare necesare în acest scop sau a surselor din care acestea urmează a fi alocate.

Totodată, în nota informativă autorii au menționat că „Guvernul Republicii Moldova urmează să identifice mijloacele financiare necesare și posibilități de concepere a oportunităților de creare a locurilor de muncă pentru persoanele aflate în custodia Administrației Naționale a Penitenciarelor”.

În acest context, menționăm necesitatea consultării Guvernului și obținerii avizului în vederea concretizării posibilității realizării practice a normelor proiectului.

1.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare.

Proiectul n-a fost supus analizei impactului de reglementare, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr.235/2006 și a Hotărârii Guvernului nr.23/2019.

Potrivit art. 13 al Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător: „(1) Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. (2) Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ”.

În proiect se propune scutirea de plata impozitului a întreprinderilor care activează în penitenciare sau în afara acestora în scopul antrenării condamnaților în munci remunerate, ceea ce presupune micșorarea veniturilor în bugetul public. Prin urmare, având în vedere modificările din proiect, se impune elaborarea analizei impactului de reglementare, care va stabili impactul normelor propuse spre adoptare asupra intereselor financiare ale statutului.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale

și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.&n

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează responsabilitatea Administrației Naționale a Penitenciarelor privind asigurarea antrenării condamnaților în munci remunerate în penitenciare sau în afara acestora.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

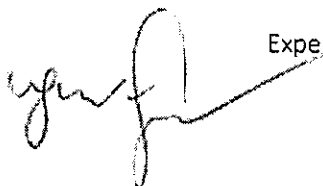
Proiectul legii privind modificarea unor acte normative (Codul de executare, Codul fiscal) este promovat de către un grup de deputați în Parlament, în scopul creării locurilor de muncă remunerate pentru persoanele aflate în custodia Administrației Naționale a Penitenciarelor, precum și asigurarea condițiilor ce permit antrenarea la muncă a unui număr cât mai mare de condamnați.

În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă.

Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la realizarea proceselor de reeducare a comportamentului infracțional prin antrenarea condamnaților la muncă remunerată și a celui de reabilitare a deținuților. Totodată, având în vedere că implementarea în practică a normelor proiectului necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat pentru crearea locurilor de muncă pentru persoanele aflate în custodia Administrației Naționale a Penitenciarelor, precum și scutirea de plata impozitului a întreprinderilor care activează în penitenciare sau în afara acestora în scopul antrenării condamnaților în munci remunerate, este necesară consultarea Guvernului și obținerea avizului în vederea concretizării posibilității realizării practice a normelor proiectului.

În normele proiectului supus expertizei anticorupție n-au fost identificați careva factori sau riscuri de corupție.

13.10.2022

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim Gheorghiu, Inspector principal